

ЧЕТИРИДЕСЕТ И СЕДМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ЧРЕЗ

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

КОМИСИЯТА ПО

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Г-ЖА ИРЕНА АНАСТАСОВА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Bx.No	47-254-04-240
13	04 2022

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование № 47-202-01-1, внесен от Министерския съвет на 18 януари 2022 г., приет на първо гласуване на 30 март 2022 г., както следва:

1. В §16, в чл.91, ал.1 се създава т.6:

„6. изпълнение на задълженията по чл.57, ал.1 от Закона за физическото възпитание и спорта.“

2. Създава се § 22:

„§ 22. Разпоредбата на чл. 91, ал.1, т.6 влиза в сила от учебната 2023/2024 г.“

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Тенгел
Илиа Иванова
Васил Зеликов

МОТИВИ

Последното десетилетие като безспорен факт се очерта силното изоставане на нашия студентски спорт спрямо студентския спорт в останалите държави членки на Европейския съюз, което налагаше да се вземат бързи и конкретни мерки за излизане от тази създадена се неблагоприятна обстановка за българския студентски спорт.

Обществено значимата роля на спорта предизвика от страна на Европейския парламент да излезе с няколко документа, в които настоятелно призовава страните членки

- спортните занимания трябва да заемат важно място като компонент на образователната система, за да подготвят студентите за по-пълноценна и ефективна реализация в обществото;

- да осигурява на достатъчно време на студентите за спорт – в учебните програми, в свободна форма, състезателен спорт чрез спортни асоциации и клубове;

- да се стремят към осигуряване на качество на университетския спорт – програми, модерни съоръжения и бази и квалифицирани треньори и преподаватели;

Физическото възпитание и спортът във висшите училища се явява съществен елемент в цялостната система на спорта у нас и управлението му трябва да се разглежда на три нива – **общонационално, университетско и катедрено**, – между които е необходимо да съществува ефективна връзка и координация на усилията

Във връзка с казаното до тук в Закона за физическото възпитание и спорта в сила от 19.01.2019 г. бяха въведени текстове (чл. 57, ал.1) съгласно, с които се регламентира физическата активност, физическото възпитание и спортът във висшите училища като част от обучението на студентите под формата на задължителни и факултативни занимания с минимален хорариум на задължителните занимания от 60 часа годишно за студентите, които се обучават за придобиване на образователно-квалификационната степен „бакалавър“ или образователно-квалификационната степен „магистър“.

Поради непълнота в нормативната уредба, обаче обучението по физическо възпитание и спорт от години създава организационни и финансови проблеми на висшите училища, които можем да конкретизираме, както следва:

- висшите училища са задължени по силата на текста на нормата на чл. 57, ал. 1 от ЗФВС да осигурят съответния хорариум от часове и кореспондиращата му преподавателска обезпеченост в рамките на своя академичен състав;

- при липсата на акредитация по професионално направление 7.6 „Спорт“ в почти всички български висши училища освен Националната спортна академия, обезпечаването на провеждането на този съвсем немалък брой часове става с назначаването в щата на висшето училище на преподаватели и старши преподаватели по физкултура и спорт на основание чл. 48, ал. 2 от ЗВО. Тези лица са част от академичния състав на висшето училище, назначени са на трудов договор и средствата за издръжка на фонд работна заплата идват от общата субсидия, която висшето училище получава от държавата и от собствените му приходи;

- в калкулациите и формулите, по които се определя държавната субсидия на висшите училища в ПМС 328/2015 г. и ПМС 162/2001 г. обаче тежестта на обучението по спорт и съответното му обезпечаване с преподаватели не е отчетено. По този начин средствата за обезпечаването на издръжката на ангажираните с преподаването по спорт членове на академичния състав не се включват в получаваната субсидия за издръжка на обучението или от присъщата на висшето училище научна или художествено-творческа дейност, а се преразпределят от нея идентично с тези за осигуряване издръжката на

неакадемичния персонал и другите дейности на висшето училище, което създава явна несправедливост;

➤ разчетите на висшите училища показват, че за учебната 2020/2021 г. осигуряването на предвидените в чл. 57, ал. 1 от ЗФВС 60 часа годишно за действащите студенти в двете образователни степени, редовна форма на обучение, разпределени в групи за физическо възпитание и спорт със средна численост от 20 студента е извиквало издръжка в размер на 140-150 лв. годишно на студент. В сумата не са включени часовете работа със спортните отбори на висшето училище.

Нерешаването на тези проблеми създава рискове за неизпълнението на Закона за физическото възпитание и спорта, относно чл.57, ал.1 в цялата му цялост или най-малко до не особено качествено и ефективно обучение по физическо възпитание и спорт във висшите училища.

Не трябва да пропускаме и факта, че в приетата от НС Стратегията за развитие на висше образование за периода 2021 -2030 г. е заложена цел в **дейност 1.4** "Активизиране на спортната дейност във висшите училища, повишаване на качеството на тренировъчната и състезателната дейности, и изграждане на съвременна спортна база", както и **мярка 1.4.3** "Включване на задължителни часове по спорт във всички учебни планове на ВУ според тяхната специфика и усъвършенстване на механизма за финансиране на спортната дейност във висшите училища.

Изводът, който се налага от всичко казано до тук е, че е необходимо да се предвиди законодателно изменение на чл. 91, ал. 1 от Закона за висшето образование чрез създаване на нова т. 6 в него със следното съдържание: „изпълнение на задълженията по чл. 57, ал. 1 от Закона за физическото възпитание и спорта” в който смисъл правим и предложението.

По този начин ще се създаде законово основание средствата за издръжка на преподаването на спорт във висшите училища да бъдат обособени като самостоятелно перо в бюджетите им и няма да се налага те да отделят средства от други неспецифични пера, което ще осигури финансова стабилност и обезпеченост на висшите училища.

С оглед на това, че за изпълнението на тази разпоредба са необходими допълнителни бюджетни средства, предлагаме отлагането и за учебната 2023/2024 година, което ще даде възможност тези средства да бъдат предвидени в бюджета за 2023 г.

Целта, която ще бъде постигната с тази разпоредба е мотивиране на студентите да се върнат в спортните зали и на спортните площадки, което ще даде началото на едно трайно израстване на българския студентски спорт, преследвайки главната цел - подобряване здравето, физическата дееспособност, изграждане на двигателни качества и придобиването на знания и умения.

Предложените изменения са съгласувани със заинтересованите страни – висши училища, Съвета на ректорите и Министерството на образованието и науката.

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Тенгел

Циня Иванова

Веселин Зелешкев